

Begrippenlijst Duurzaamheid

Aardgasvrij – Niet aangesloten op de fossiele brandstof aardgas. Dit betekent niet gasloos; er kan bio/groen gas worden toegepast.

Aanvulling Strategische Voorraad (ASV) – De provincie Gelderland doet op dit moment onderzoek naar hoe ze de strategische drinkwatervoorraden op lange termijn kan aanvullen. Dat kan invloed hebben op wat er in de ondergrond wel en niet mag.

Afval - Materiaal met een negatieve waarde dat wordt gestort of verbrand. De grondstof is niet meer beschikbaar voor hergebruik of materiaalrecycling. Deze term is ook een verzamelwoord voor reststof en afval samen, oftewel voor alles wat niet (meer) in zijn oorspronkelijke functie kan worden (her)gebruikt.

All electric – Voor alle functies waar energie nodig is wordt elektriciteit als bron toegepast. Waar in origine gas wordt gebruikt, wordt nu elektriciteit ingezet.

Aquathermie – Duurzaam lokaal warmtesysteem op basis van water.

APV Toets – Een verblijfsrechtelijke toets algemeen plaatselijke verordening alvorens er tot vergunningsverlening over kan worden gegaan. Er wordt integraal gekeken naar het bestemmingsplan, de privaatrechtelijke overeenkomst met de concessiehouder, de beleidsregels Laadpalen en de APV als het gaat om wegaanpassing.

Aquifer - Watervoerende bodemlaag, doorgaans op 25 à 100 meter diepte, die als bron of opslagplaats van warmte of koude kan dienen.

AVRI – Afvalverwijdering Rivierenland.

Bevoegd gezag – De gemeente, beoordeelt omgevingsproces, stelt bestemmingsplan vast en verleent vergunning.

Bibob-procedure - De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur is een Nederlandse wet. Doel is dat gemeenten, provincies, waterschappen en ministeries de integriteit van houders en/of aanvragers van vergunningen en subsidies toetsen bij het landelijk bureau BIBOB.

Biodiversiteit – Alle verscheidenheid aan leven binnen soorten en tussen de ecosystemen waartoe ze behoren.

Biogas – Wordt gemaakt door groente, fruitresten of mest te vergisten. Dit is een vorm van groene energie.

Biologische kringloop – Producten zijn gebaseerd op natuurlijke grondstoffen (biomassa). Na gebruik worden de gebruikte grondstoffen weer terug gegeven aan de natuur. Er is op deze manier geen sprake van milieuschade.

Biomassa – Plantaardig en dierlijk (rest) materiaal, dat als grondstof wordt gebruikt voor verschillende producten.

Bodemerosie – Het wegspoelen van de bovenste vruchtbare laag van de bodem. Het kan ontstaan nadat men bossen op hellingen worden gekapt, waarna de boomwortels de vruchtbare grond niet meer vast houden.

Cablepooling – Hierbij delen zonne- en windparken één elektriciteitsaansluiting.

CO2-belasting – Een heffing die wordt geheven op het koolstofgehalte van brandstoffen. Dit is een manier om een prijs op CO2-uitstoot te zetten.

CO2-neutraal gas – Er wordt hier aardgas verbrand dat wordt gecompenseerd met bijvoorbeeld het planten van bomen. De netto CO2 uitstoot van aardgas is hiermee gecompenseerd met de bomen.

CO2-neutraliteit – Terugdringen van de CO2-footprint door de CO2-uitstoot te minimaliseren. Het ultieme doel is om, deels via compenserende maatregelen, de uitstoot van broeikasgassen te neutraliseren.

CO2-uitstoot – Het vrijkomen van koolstofdioxide in de atmosfeer bij de verbranding van fossiele brandstoffen.

Concept RES-bod – 6 maanden na de formele ondertekening van het Klimaatakkoord wordt het concept onder voorbehoud van besluitvorming (bij de RES 1.0) door de gemeenteraden vastgesteld door de colleges van gemeenten en Gedeputeerde Staten en de Dagelijks Besturen van de waterschappen en aangeboden aan het landelijk programma.

Concessie – Een vergunning van de overheid die anderen uitsluit. Kenmerk van een concessie is dat het een overeenkomst is met een leverancier voor de uitvoering van een werk of een dienst, waarbij de tegenprestatie voor de uitvoering van het werk of de dienst niet bestaat uit betaling, maar uit het verlenen van een exploitatierecht.

Circulaire economie – Een economisch systeem van gesloten kringlopen waarin grondstoffen, onderdelen en producten hun waarde zo min mogelijk verliezen. Grondstoffen worden in dit systeem keer op keer hergebruikt. Er is geen afval meer, want afval is een grondstof.

Cultuurhistorische waarde – Is de aan een bouwwerk of een gebied toegekende waarde gekenmerkt door het beeld dat is ontstaan door het gebruik dat de mens in de loop van de geschiedenis heeft gemaakt van dat bouwwerk of dat gebied.

Deelauto's – Een deelauto is een auto die door meerdere mensen gebruikt kan worden. Een auto delen geeft automobilisten toegang tot een auto zonder er zelf een te bezitten.

Delta Plan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) – een gezamenlijk nationaal plan van gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk met concrete acties en doelen voor de verantwoordelijke overheden. Hierbij is veel ruimte voor en betrokkenheid van regionale partijen zoals regionale overheden, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en burgers.

Dijktafuds – De schuine helling van een dijk waar bijvoorbeeld zonnepanelen op kunnen worden geplaatst.

Dorpsraden – Dit is een onafhankelijk en zelfstandig adviesorgaan, meestal zonder rechtspersoonlijkheid.

Draagvlak - Draagvlak creëren betekent ervoor zorgen dat je van tevoren ondersteuning en goedkeuring verwerft voor plannen die je wilt gaan uitvoeren of beslissingen die je wilt gaan nemen.

Duurzaamheid – Ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen.

Duurzaamheidslening – Hiermee kan een particulier bij de gemeente geld lenen uit een speciaal fonds. Deze lening financiert de energiebesparende maatregelen in en aan je woning. Het nemen van duurzame maatregelen wordt hiermee gestimuleerd.

Duurzaam inkopen – Het toepassen van milieuaspecten en sociale aspecten in alle fasen van het inkoopproces, zodat dit uiteindelijk leidt tot de daadwerkelijke levering van een product, dienst of werk dat aan deze milieuaspecten en sociale aspecten voldoet.

Duurzame deals – Afspraken over duurzaam handelen.

Duurzame energie – Duurzame energie is opgewekt uit bronnen die niet op kunnen raken. Soms wordt voor duurzame energie een beperktere definitie gehanteerd, namelijk: energie uit bronnen die niet op kunnen raken én die niet schadelijk zijn voor het milieu.

Duurzame mobiliteit – Gaat over de uitdaging om een evenwicht te bereiken tussen bereikbaarheid, economie, leefmilieu en klimaat. Waarbij een passende manier wordt gevonden voor de wijze waarop mensen zich verplaatsen.

Ecologie – Richt zich op de wisselwerking tussen organismen en levensgemeenschappen en hun omgeving.

Ecosystemen – Een ecologische eenheid die bestaat uit een complex systeem van interacties tussen levende groepen (planten, dieren, schimmels en micro-organismen) en de omgeving waarin ze leven. Ecosystemen hebben geen vaste grenzen; een meer op zich, een stroomgebied of een volledige regio kunnen beschouwd worden als een ecosysteem.

E-bikes – Een elektrische fiets is een vervoersmiddel dat door een elektromotor aangedreven wordt, al dan niet in combinatie met spierkracht.

Elektriciteitsnet – Het stelsel van elektrische leidingen dat wordt gebruikt om elektriciteit te transporteren van de elektriciteitscentrales naar de eindgebruikers (consumenten en bedrijven), en tussen centrales onderling.

Elektrische auto – Een auto die wordt aangedreven door een elektromotor. De elektromotor zet elektrische energie om in mechanische energie om het voertuig aan te drijven.

Elektrische voertuigen – Een personen- of bedrijfsauto als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel c van de Wegenverkeerswet 1994 en nader bepaald in de Regeling auto en die is geregistreerd bij de Rijksdienst voor Wegverkeer en die geheel of gedeeltelijk – met een minimaal volledig elektrisch bereik van 45 km – door een elektromotor wordt aangedreven, waarvoor de elektrische energie geleverd wordt door een batterij en waarvan deze batterij wordt opgeladen door middel van een voorziening buiten de auto. Dit kan een volledig elektrisch aangedreven auto zijn of een hybride auto. Een hybride auto maakt voor de aandrijving gebruik van zowel een verbrandingsmotor als een elektrische motor.

Energiebesparing – Vermindering van het energiegebruik ten opzichte van een referentiegebruik.

Energiecoöperatie – Een energie coöperatie is een initiatief van een groep bewoners die zich richt op het bevorderen van duurzame energievoorziening.

Emissiehandel – Het verkopen of kopen van rechten voor de uitstoot van broeikasgassen. Landen of bedrijven die moeten voldoen aan hun doelstellingen ter vermindering van de uitstoot van broeikasgassen (zoals vastgelegd in het verdrag van Kyoto), mogen een deel van hun reductieverplichting behalen door maatregelen in het buitenland. Het inkopen van emissie(uitstoot)rechten uit andere landen is een van de manieren om dat te doen.

Energiecorridor – Een strook land- een gebied liggend tussen twee (of meerdere) gebieden (mainports), waardoor vervoer van energie plaatsvindt.

Energie label – De korte benaming voor het 'energieprestatiecertificaat voor woningen en gebouwen'. Het energie label geeft aan in welke klasse van energieverbruik een bouwwerk valt.

Energie loket – Een loket waar inwoners actuele kennis en onafhankelijk advies op het gebied van energie besparen en energie opwekken kunnen krijgen. In de regio Rivierenland vind hier een samenwerking plaats tussen de gemeenten Buren, Tiel, Culemborg, Maasdriel, West Betuwe, West Maas en Waal, Neder-Betuwe en Zaltbommel.

Energie landschap – Is hoe ruimtelijk is bepaald waar duurzame energiesystemen worden geplaatst. Het gaat hier om manieren van energieopwekking zoals zonnepanelen of windmolens.

Energie mix – Energie wordt op vele verschillende manieren opgewekt. De energiemix geeft aan hoeveel energie er door elke productiemethode wordt opgewekt, bijvoorbeeld door aardgas, zon en wind.

Energie neutraal – Een situatie waarin over een jaar gemeten het energiegebruik van een gebouwd object (woning, gebouw, wijk, kunstwerk en dergelijke) ten minste nul is.

Energie neutraal bouwen – Een wijze van bouwen waarbij zowel tijdens de bouw als wanneer het gebouw is opgeleverd netto geen CO2 uitstoot is. Zie ook energie neutraal.

Energie transitie – De overgang van een energiesysteem gebaseerd op fossiele energiebronnen naar een energiesysteem gebaseerd op duurzame energiebronnen zoals zon- en windenergie.

Exploitatiekosten - Kosten die voortkomen uit het bezit of in gebruik hebben van onroerend goed. Hieronder vallen bijvoorbeeld afschrijvingen, erfpacht, huur en eventuele huurderiving, belastingen, verzekeringskosten, energiekosten, onderhouds- en beheerkosten en eventuele bewaking- en beveiligingskosten.

Flora en Fauna – Alle planten en dieren binnen de gemeente.

Fossiele energie – Energie verkregen uit bronnen die in lang-cyclische processen in de aardkorst zijn gevormd, zoals kolen, aardolie en aardgas.

Gebouwde omgeving – Omgeving waar gebouwen ontstaan, zoals woningen, kantoren, ziekenhuizen, en scholen.

Gedragscode-plus – Aanvullend op de landelijke gedragscodes voor windenergie en zonne-energie stelt Buren extra eisen aan een participatieplan van een initiatiefnemer.

Gelders Energie Akkoord (GEA) – In het netwerk van het Gelders Energieakkoord werken bijna 250 Gelderse organisaties samen. Inzet: 55% minder CO₂-uitstoot in 2030 en een klimaat neutrale provincie in 2050.

Geothermie – Maakt gebruik van warmte in de aarde (aardwarmte).

Groen gedrag – Gedrag dat gericht is op het bevorderen van duurzaamheid.

Grondeigenaren – Inwoners wonend binnen de afstand vanaf de windmolen van 5 maal de lengte van de wieken van de windmolen.

Grootschalige zonne-energie – Hiervan spreken we wanneer de SDE-subsidie van het Rijk beschikbaar is. Dit komt neer op een vermogen van minstens 15 KWp, ofwel 50 tot 60 zonnepanelen. Deze kunnen op grote daken liggen of in zonnevelden.

Hergebruik – Het als product of als materiaal opnieuw gebruiken of het nuttig toepassen van een reststof. Nuttige toepassing is: het gebruiken van reststoffen of daaruit gescheiden of bereide componenten in een andere, nuttige, functie dan waarvoor ze oorspronkelijk waren bestemd. Een product kan worden hergebruikt in dezelfde of een soortgelijke functie. Ook kan het materiaal waaruit het product bestaat worden hergebruikt.

Hernieuwbare energie – Schone, duurzame en onuitputtelijke energie die het leefmilieu niet schaadt.

Hindercontouren/hindercirkels – Het gebied rond een inrichting waarbinnen hinder waarschijnlijk is. Dit kan gaan om geluidshinder, geurhinder of zicht hinder.

Hitteplan – Een procesplan waarin afspraken staan opgenomen hoe de betrokken (gezondheids-) organisaties en de gemeente zich voorbereiden op een hitteperiode en hoe ze communiceren tijdens een (dreigende) hitteperiode.

Hittestress – Aandoening veroorzaakt door extreme hitte, die zich uit in diverse lichamelijke klachten, waarbij mensen en dieren warmte niet kwijt kunnen.

Initiatiefnemer – Degene die een duurzaam energieproject wil realiseren, een projectontwikkelaar. Dat kan ook een energie coöperatie zijn.

Innovatie – De ontwikkeling en succesvolle toepassing van nieuwe of verbeterde producten of diensten, productie- en distributieprocessen.

Innovatief initiatief – Hiervoor gelden de volgende kenmerken:

- Het is een primeur voor Buren, als een volstrekt nieuwe ontwikkeling of een combinatie ervan, zoals zonnethermie. Het gaat dan bijvoorbeeld om de ontwikkeling van een zonnedak als parkeerdak, een mogelijke dubbelfunctie in de fruitteelt of een combinatie van opwek met directe buffering.
- Een initiatief van een lokale onderneming ondersteund door een lokaal in Buren gevestigd collectief van inwoners of een energiecoöperatie.
- Het is mogelijk dat het hierbij om enkele initiatieven kan gaan als onderdeel van een mogelijke pilot. Dan kan immers meer dan één casus nodig zijn om duidelijkheid te krijgen in het kader van een experiment. Een pilot voorstel zal dit uiteraard goed moeten onderbouwen waarbij op voorhand een maximum van drie casussen is gesteld.

Interoperabiliteit – De mogelijkheid om met een laadpas van verschillende serviceproviders gebruik te maken van een oplaadpaal en/of oplaadinfrastructuur van verschillende aanbieders. Op deze manier kunnen elektrische voertuigen en laders van verschillende merken zonder problemen opladen.

Invasieve soorten – Invasieve soorten zijn soorten die zich buiten hun oorspronkelijke verspreidingsgebied hebben gevestigd en door hun aanwezigheid of door de groei van hun populaties een bedreiging vormen voor inheemse soorten.

Inwonersparticipatie – Een manier van beleidsvoering waarbij inwoners van de gemeente direct of indirect bij het beleid van de gemeente betrokken worden door middel van samenwerking, uitvoering en/of evaluatie van het beleid.

Kerngericht werken – Met kerngericht werken wordt de samenwerking tussen inwoners en gemeente verbeterd. De gemeente wil dat inwoners gehoord, gezien en erkend worden.

Klimaatakkoord – De Nederlandse invulling (Juni 2019) van het Klimaatakkoord van Parijs, bestaande uit meer dan 600 afspraken tussen bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden om de uitstoot van broeikasgassen in 2030 te halveren ten opzichte van 1990.

Klimaatadaptatie – De aanpassing aan de veranderingen die worden veroorzaakt door de klimaatverandering. Kwetsbaarheid van de klimaatverandering wordt verminderd (bijv. door wateroverlast) en kansen die een veranderd klimaat biedt worden benut.

Klimaatbestendig – Zie ook klimaatadaptatie. Er wordt gewerkt om de impact van klimaatverandering te beperken. Kwetsbaarheid wordt verminderd.

Klimaatneutraal – Klimaatneutraal heeft betrekking op bepaalde activiteiten die geen negatief effect hebben op het klimaat, wat betekent: emissie van CO₂ of andere broeikasgassen.

Klimaatmitigatie – Voorkomen van verdere klimaatverandering door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

Klimaatverandering – Proces van versnelde klimaatverschuivingen als gevolg van een extreme toename van broeikasgassen in de atmosfeer door toedoen van de mens.

Klimaatvisie – Geeft een beleidsvisie over de eigen rol en mogelijkheden van een organisatie in het voorkomen van klimaatverandering, hierbij zijn alle maatschappelijke actoren betrokken. Klimaatadaptatie wordt hierin ook meegenomen.

Klimaatwet – Wet waarin landelijk is afgesproken om in 2050 95% minder CO₂ uit te stoten ten opzichte van 1990. Wet geeft vorm aan de energietransitie.

Klimaatzones – Gebieden die op grond van verschillen in temperatuur en neerslag behoren tot een van de hoofdklimaten: tropische klimaten, zeeklimaten, landklimaten, koude en droge klimaten.

KNMI – Het Koninklijk Nederlands Meteorologisch instituut is een wetenschappelijk instituut van de Nederlandse overheid, gespecialiseerd in weerkunde, klimaatwetenschap en seismologie.

Komgronden – Een komvormig gebied, gelegen buiten de bedding van een rivier, waar na overstroming rivierslib wordt afgezet. De belangrijkste kwaliteiten van de komgronden zijn de grootschalige openheid, weidsheid en beleving van de horizon.

Koude/warmteopslag (KWO/WKO) – Het opslaan van koude of warmte ten behoeve van respectievelijk koeling of verwarming, bijvoorbeeld van (tap)water of een gebouw. Wordt ook ingezet om warmte/koude uit aquathermie op te slaan.

Laadpas – Een pas benodigd voor het gebruik van de oplaadpaal, gebaseerd op landelijke afspraken op et gebied van interoperabiliteit.

Landschappelijke inpassing – Een zodanige vormgeving en inpassing dat deze optimaal is afgestemd op bestaande dan wel nog te ontwikkelen ruimtelijke, natuurlijke en cultuurhistorische landschapskwaliteiten.

Landschappelijke toepassing – Omdat voor windenergie landschappelijke inpassing niet altijd mogelijk is, wordt er ook wel gesproken van toepassing. Er is sprake van een zodanige vormgeving en toepassing dat deze windturbines zo optimaal mogelijk zijn afgestemd op de bestaande natuurlijke en cultuurhistorische landschapskwaliteiten. Zo kunnen de turbines een bijzonder punt markeren of een landschappelijke lijn of richting benadrukken.

Landschapsstructuur – Een afzonderlijk waarneembaar element in de ruimte, dat beleidsmatig als betekenisvol in het landschap wordt beschouwd en een intrinsieke landschappelijke waarde heeft.

Leefbaarheid – Met het begrip leefbaarheid wordt aangegeven hoe aantrekkelijk en/of geschikt een gebied of gemeenschap is om er te wonen, of te werken.

Leefkwaliteit – De ervaren kwaliteit van de woon- en leefomgeving.

Light Electric Vehicles (LEV's) - Deze sector omvat naast reguliere e-bikes, elektrische tandems en bakfietsen ook Speedbikes (tot 45 km/uur) en elektrische motorfietsen.

Levenscyclusanalyse (LCA) – Een methode om de totale milieubelasting te bepalen van een product gedurende de hele levenscyclus, dat wil zeggen: winning van de benodigde grondstoffen, productie, transport, gebruik en afvalverwerking.

Lokaal initiatief – Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- Een initiatief met een eigendom volledig collectief in handen van inwoners van de gemeente Buren of van een lokale, in Buren gevestigd, collectief van inwoners of een energiecoöperatie.
- Initiatieven met andere meer bedrijfsmatige entiteiten of rechtspersoon zijn uitgesloten.
- Een lokaal initiatief moet in de nabijheid van de kern van de initiatiefnemers plaatsvinden, of daar een logische relatie mee hebben.
- Het initiatief wordt in principe zelf door de initiatiefnemer uitgevoerd.
- Het initiatief komt ten goede aan breder publiek/meerdere mensen: ook anderen (buiten het initiatief) kunnen gebruik maken van de resultaten van het initiatief.
- Het initiatief betreft geen wettelijke verplichting en kent geen strijdigheid met wetgeving of gemeentelijk beleid.

Lokaal innovatief initiatief – Lokaal gedragen initiatieven van bewoners van Buren of van lokale bedrijven die voldoen aan de daarvoor dan geldende beleidsregels die in 2021 opgesteld worden.

Lokaal rendement – Overkoepelende term voor lokaal eigendom in de vorm van bijvoorbeeld aandelen of obligaties (die iedereen in Buren kan aanschaffen), vergoedingen en het Omgevingsfonds duurzame energie Buren.

Lokale Adaptatie Strategie – Lokaal beleid dat elke gemeente en waterschap maakt betreft de RAS.

LTO – Land- en Tuinbouworganisatie Nederland.

Maaiveld – Is het aardoppervlak inclusief bestrating en aardwerken zoals een talud of dijk, maar zonder vegetatie en bouwwerken zoals huizen en viaducten.

Megawatt (MW) – Eenheid voor elektrisch vermogen.

MegaWattuur (MWh) – 1.000 kilowatt uur (kWh). Een grote windturbine produceert per jaar heel globaal 10-15.000 MWh, een zonnepark 1.000 MWh per hectare per jaar. Een gemiddeld huishouden verbruikt per jaar alleen aan elektriciteit bijna 3.000 kWh

Milieueffectrapportage (MER) – Volgens de wet moeten nieuwe maatregelen, die mogelijk effect hebben op het milieu, grondig onderzocht worden. Milieudeskundigen onderzoeken de effecten van de verschillende maatregelen.

Mobiliteitsplan - Een plan om de mobiliteit te bevorderen en/of de verkeerstoestroom op te vangen.

Natura 2000 – Een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden plant- en diersoorten die in Europa bedreigd zijn en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden.

Natuur- en landschappelijke waarde – De natuurwaarde (van een openruimtegebied) wordt bepaald door de bestaande of potentiële ecologische en landschappelijke waarde van het gebied, de ligging binnen de natuurlijke structuur en zijn belang voor de natuurlijke waterhuishouding van de omgeving.

Netimpactanalyse – Met een analyse wordt gekeken of de capaciteit van het elektriciteitsnet voldoende is voor de toekomstige vraag en aanbod van elektriciteit. Dit in verband met de aanleg van zonnepanelen, windmolens en laadinfrastructuur.

Netinfrastructuur – Het elektriciteitsnetwerk dat lokaal door Liander, en landelijk door Tennet wordt onderhouden en aangelegd.

NFO – Nederlandse Fruittelers Organisatie.

NPRES – Het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie wordt getrokken door de drie koepels (Vereniging van Nederlandse gemeente, Interprovinciaal Overleg, en Unie van Waterschappen) en de ministeries van Economische zaken en Buitenlandse zaken. Het programma heeft als doel om de regio's zo veel mogelijk te ondersteunen.

ODE – Opslag Duurzame Energie, energielasting die iedereen betaalt via de energierekening.

Oeverwal – Oeverwallen worden door het stromende water zelf, van nature opgeworpen. Tijdens hoge afvoeren treedt een rivier buiten de oevers. Het overstromend gebied direct naast de rivier loopt relatief snel vol en wordt daarna traag mee stromend water. Het water in de diepere geul zelf stroomt harder en vervoert sediment. De oeverwallen kenmerken zich vanwege de beslotenheid

door beplanting en bebouwing, de samenhang van historische wegen, dijken en dijkjes, bebouwing, de rijke schakering aan weg- en kavelbeplanting, de verschillende agrarische functie, zoals (fruit)boomgaarden, en de subtiele hoogteverschillen in het landschap.

Omgevingsfonds – Fonds dat gevuld wordt met een jaarlijkse bijdrage uit een duurzaam energieproject in Buren. De opbrengst wordt besteed ter compensatie van aantasting van de leefomgeving of leefkwaliteit. Een op te richten stichting beoordeelt projectvoorstellen die inwoners en anderen in Buren kunnen indienen.

Omgevingsplan – In het omgevingsplan staan alle regels over de fysieke leefomgeving, die de gemeente heeft opgesteld binnen haar grondgebied. Per gemeente is er één omgevingsplan, dat je kunt zien als opvolger van het bestemmingsplan. Het omgevingsplan geeft invulling aan de opgaven uit de gemeentelijke omgevingsvisie.

Omgevingsvisie – Rijk, provincies en gemeenten stellen ieder een omgevingsvisie op: een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving.

Omgevingswet – Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Zodat het straks bijvoorbeeld makkelijker is om bouwprojecten te starten. De Crisis- en herstelwet (Chw) maakt dit nu al mogelijk, bijvoorbeeld door bestaande regels aan te passen. Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking.

Omwonende – Inwoners die binnen 1 kilometer van een grote windturbine wonen. Omwonenden kunnen de meeste overlast ervaren van met name windenergieprojecten en dienen daarom meer dan anderen gecompenseerd te worden voor overlast. Voor zonneparken zal per project vastgesteld moeten worden wie omwonenden zijn, omdat dit maatwerk vraagt en overlast veel minder te verwachten is dan bij grote windmolens.

Oplaainfrastructuur – De infrastructuur die nodig is om elektrische auto's op te laden. Het gaat hier om de laadpalen en leidingen die hiervoor moeten worden aangelegd.

Oplaadlocatie – Een oplaadpunt in de openbare ruimte waar een oplaadpaal en parkeerplaatsen uitsluitend ten behoeve van het opladen van elektrische voertuigen aanwezig zijn.

Oplaadpaal – Openbare voorziening, inclusief alle daarbij horende en achterliggende installaties, waar een elektrische voertuig kan worden opgeladen; een oplaadpaal kan één of meer oplaadpunten bevatten (een oplaadpaal met een dubbele laadvoorziening heeft twee oplaadpunten); het gaat om slimme oplaadpalen die op termijn ook een rol kunnen spelen bij de buffering/opslag van energie de benodigde laadbekabeling (voor de verbinding met het voertuig) maakt geen deel uit van de oplaadpaal. Dit begrip geldt ook voor andere toekomstige oplaadfaciliteiten, zoals bij opladen via een lantaarnpaal.

Oplaadpunten – Een op de oplaadpaal aanwezige voorziening die direct is verbonden op het stroomnetwerk dat door een netwerkbeheerder wordt beheerd en waarmee de beheerder afspraken heeft gemaakt. De gebruiker kan bijvoorbeeld via een laadpas zijn of haar voertuig van stroom voorzien bij dit oplaadpunt.

Participatie – Vrijwillige actieve deelname. Deze kan betrekking hebben op de planvorming van een project (procesparticipatie) als op financiële participatie (lokaal rendement).

Participatieladder – Verschillende gradaties in participatie, van gering (informereren, raadplegen), naar meer omvattend (adviseren, coproduceren en meebeslissen).

Participatieplan – Plan dat een initiatiefnemer moet opstellen in samenspraak met omwonenden en belanghebbenden in Buren en dat het college beoordeelt voordat medewerking aan een project wordt verleend.

Penta Helix – Een Penta Helix-samenwerking heeft o.a. bij de RES tot doel lokale en regionale autoriteiten in staat te stellen innovatieve en kosteneffectieve benaderingen te vinden voor het ontwikkelen, financieren, implementeren en verbeteren van duurzame energie- en klimaatplannen die bijdragen aan het bereiken van nationale en Europese klimaat- en energiedoelstellingen.

Plan-Do-Check-Act (PDCA) – Is een structurele, cyclische aanpak veelgebruikt in continu verbetertrajecten. De PDCA draagt bij aan het structureel oplossen van problematiek.

Project – Duurzaam energieproject, hier: gericht op het opwekken van duurzame energie.

Quick Wins – Makkelijke verbeteringen met betrekking tot een product, dienst, organisatie of bedrijfsproces. Hierbij wordt met een geringe inspanning een relatief grote verbetering gemaakt.

Regio Deal Fruitdelta – De Regio Deal is een arrangement tussen Regio, Rijk en provincie om de kracht van de regio te versterken. Grote maatschappelijke opgaven vragen om een regionale aanpak.

Regionale adaptatiestrategie (RAS) – Zet de koers uit voor een klimaatbestendige regio: deze strategie brengt nieuwe initiatieven voor klimaatadaptatie op gang, en versnelt en verbreedt bestaande initiatieven.

Regionale Energiestrategieën (RES) – De landelijke afspraken van het Nationaal Klimaatakkoord worden uitgewerkt in 30 Regionale Energiestrategieën. Iedere regio onderzoekt haar vraag naar warmte en elektriciteit en geeft aan hoeveel duurzame warmte en elektriciteit op eigen grondgebied kan worden gerealiseerd.

RES-bod 1.0 – 12 maanden na de formele ondertekening van het Klimaatakkoord wordt de RES 1.0 vastgesteld door de gemeenteraden, Provinciale Staten en de Algemeen Besturen van het waterschappen en aangeboden aan het landelijke programma.

Restafval – Het gedeelte van de afvalstroom van particulieren, instellingen en bedrijven dat overblijft nadat alle bruikbare en recyclebare afvalstromen van de hoofdstroom zijn gescheiden.

Regionale Structuur Warmte (RSW) – Elke Regio levert een Regionale Structuur Warmte (RSW) op, als onderdeel van de RES. De RSW brengt de vraag naar, het aanbod aan en de infrastructuur van warmte in kaart.

Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) – Een installatie die het afvalwater van huishoudens en bedrijven zuivert. Voor dit zuiveringsproces is warmte nodig. Deze warmte kan na zuivering weer uit de installatie onttrokken worden.

Riothermie – Winning van warmte uit riolering. Valt onder TEA.

Ruimtelijke inpassing – De ruimte die nodig is om de hoeveelheid zonnepanelen in het landschap te laten opgaan. Voorbeelden hiervan zijn bomen, struiken en/of ruigtes.

Ruimtelijke kwaliteit – Een hoeveelheid van factoren wordt hiermee bedoeld, die de kwaliteit van de leefomgeving in een bepaald gebied vergroot.

RWS – Rijkswaterstaat

Samenwerkingsagenda – Beschrijft onze meerjarige samenwerking op diverse thema's die verband houden met volkshuisvesting en het verwoordt de inzet en prestaties die wij van elkaar verwachten.

SDE++ – Jaarlijkse subsidie van de Rijksoverheid voor het opwekken van duurzame energie.

Serviceprovider – Aanbieder van laaddiensten aan gebruiker(s), zoals de uitgifte van laadpassen zonder, en of met bijbehorende laadabbonementen.

Slimme laadpalen – Laadpalen worden steeds intelligenter en passen het laden aan op de omstandigheden. Zo weten ze wanneer de stroom goedkoper is zodat je bespaart op laadkosten. In de toekomst kun je met een slimme laadpaal waarschijnlijk zelfs zonne-energie in je auto opslaan, om daar op een later moment je wasmachine mee te laten draaien.

Social return – Via sociale voorwaarden worden zoveel mogelijk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk geholpen. Wordt ingezet bij inkoop en aanbesteding processen door gemeenten.

Stakeholder – Stakeholders zijn personen of groepen van personen die een direct of indirect belang hebben bij de organisatie en/of omgekeerd.

Startnotitie – De eerste verkenningstudie over de mogelijkheden, kansen en gevaren en de te nemen maatregelen over een bepaald onderwerp.

Stresstesten – De potentiële kwetsbaarheden voor klimaatthema's wateroverlast, hitte, droogte en overstroming binnen de gemeente worden geïdentificeerd.

Talud - Het schuine vlak langs een weg, spoor, watergang of van een dijk.

Tariefstructuren – Opbouw van de kosten die gemoeid zijn met de levering van elektriciteit en gas.

TEA – Thermische Energie uit Afvalwater. Het gaat hierbij om energie uit riolering, rioolgemalen, rioolpersleidingen en het effluent van rioolwaterzuiveringsinstallaties.

Technische kringloop – Producten zijn gebaseerd op niet natuurlijke grondstoffen (bijv. plastic) en zijn zo ontworpen dat ze opnieuw hoogwaardig gebruikt kunnen worden. Op deze manier is er sprake van economische waarde.

TED – Thermische Energie uit Drinkwater. Het benutten van warmte dat vrijkomt bij het produceren van drinkwater.

TEO – Thermische Energie uit Oppervlaktewater: Het benutten van warmte en koude uit oppervlaktewater om gebouwen te verwarmen en te koelen.

Terajoule (TJ) – Joule is de eenheid waarin warmtebehoefte en -levering in Nederland wordt berekend. 1 TJ is 1000 GJ en 1 GJ is ongeveer gelijk aan 278 kWh.

Terawattuur (TWh) – Hoeveelheid energie die op jaarbasis geleverd kan worden. 1 TWh is 1.000.000.000 kWh.

Transitievisie Warmte (TvW) – In de Transitievisie Warmte wordt vastgelegd op welke termijn wijken aardgasvrij moeten zijn en welke alternatieve warmtevoorziening het meest voor de hand ligt.

Turbine – Zet de stromingsenergie van een fluïdum (vloeistof of gas) om in mechanische energie door middel van een roterend schoepensysteem. In het geval van een windturbine zet dit de energie van wind om in een draaiende beweging, die door een generator wordt gebruikt om energie op te wekken.

Uiterwaarden – Gronden die gelegen zijn tussen een winterdijk en de bedding van een beek of rivier.

Verdere gebied – Gebied buiten de zoekgebieden.

Verlengd privaat oplaadpunt – Een oplaadpunt dat is aangesloten op een private meterkast en is geplaatst op openbaar terrein (of in de openbare ruimte).

Versteende oppervlakte – Wanneer er sprake is van een versteende oppervlakte dan is er geen groen aanwezig op de oppervlakte. Consequentie is dat water niet de bodem in kan (verdroging van de bodem) en dat het water wordt afgevoerd naar de (overbelaste) Rioolwaterzuiveringsinstallatie. Daarbij zorgt een versteende oppervlakte dat de gemiddelde temperatuur hoger is ten opzichte van een groene omgeving.

Waterberging – Het tijdelijk of langdurig bergen van (regen)wateroverschotten uit de omgeving.

Waterkracht – De kracht van stromend en vallend water benut voor het opwekken van energie. Met behulp van een waterturbine wordt het water in beweging gebracht. De as van de turbine is verbonden met een generator waarmee energie wordt opgewekt.

Wateroverlast - Situaties waarin mensen overlast ondervinden als gevolg van te veel water. Veel voorkomende vormen van wateroverlast zijn wateroverlast ten gevolge van regen en kwel (opkomend grondwater) of overstromingen.

Waterstof – Een energiedrager waarbij de verbranding geen schadelijke stoffen in het milieu brengt. Om waterstof te produceren is energie nodig. Grijs waterstof is gemaakt met fossiele brandstoffen. Groene waterstof is gemaakt met duurzame energie.

Warmtebronnen – Bronnen die gebruikt kunnen worden om warmte te winnen om de gebouwde omgeving te verwarmen.

Warmte-infrastructuur – De infrastructuur die nodig is om warmte te transporteren van de bron naar de gebouwde omgeving. Dit zal zich vaak uiten in warmtenetten.

Warmtenet – Een warmtenet, ook wel stadsverwarming genoemd, is een netwerk van leidingen onder de grond, waardoor warm water stroomt. Dit netwerk voorziet de gebouwde omgeving van warmte.

Warmteplan – Plan binnen de gemeente voor het op een andere manier dan aan de hand van aardgas verwarmen van woningen en bedrijfspanden.

Warmtesaldo – Duurzame aanbod van warmte minus de vraag.

Warmtetransitie - Het verduurzamen van de warmtevraag van wijken en kernen.

Warmtevisie (Transitievisie Warmte TVW) – Elke gemeente moet beschrijven hoe de warmtevoorziening in de toekomst eruit komt te zien. Van welke warmtebronnen wordt er gebruik gemaakt en hoe ziet dit in het landschap eruit. En wat zijn de verschillende betrokken stakeholders en welke rollen hebben die. Hierbij kan gedacht worden aan energieleveranciers, gemeenten, netbeheerders en potentiële warmteafnemers (bewoners).

Waterstof – Waterstof is een energiedrager waar- bij de verbranding geen schadelijke stoffen in het milieu brengt. Om waterstof te produceren is energie nodig. Grijs waterstof is gemaakt met fossiele brandstoffen. Groene waterstof is gemaakt met duurzame energie.

Wijkuitvoeringplan (WUP) – Iedere gemeente maakt een Transitievisie Warmte. Daaruit volgt, in fasen, een gedetailleerde uitwerking per wijk.

Wmdmolens – Molens die de bewegingsenergie van de lucht (wind) omzetten in rotatie-energie van de wieken, die dan nuttig kan worden gebruikt, bijvoorbeeld voor het opwekken van elektriciteit

Woningcorporaties – Een onderneming die zich bezighoudt met het bouwen, beheren en verhuren van woonruimte.

Zandwinplassen – Vaak diepe waterplassen, gegraven om zand te winnen. Gelegen nabij plaatsen waar veel zand nodig is zoals nieuw aan te leggen wegen of op te hogen bouwterreinen.

Zeespiegel – Met de zeespiegel wordt het oppervlak van de zee bedoeld bij rustig weer maar het woord wordt meestal in verband gebruikt met de zeespiegelstijging. Veranderingen in de zeespiegel zijn het gevolg van veranderingen in de totale hoeveelheid water in de oceanen en in de dichtheid (en daarmee in het volume) van het aanwezige oceanewater.

Zichtlijn – Een denkbeeldige lijn zonder obstakels, zodat langs deze lijn gekeken kan worden.

Zoekgebieden – De mogelijke gebieden binnen de gemeente waar grootschalige zon- en windinitiatieven kunnen plaats vinden.

Zon- en windladder – Een instrument dat ondersteuning biedt bij de keuze voor het ontwikkelen van het energielandschap in de gemeente: waar willen we dit wel en niet.

Zonnepaneel – Een paneel dat, met behulp van fotovoltaïsche cellen in het paneel, een deel van de fotonen uit het zonlicht omzet in elektriciteit. De zonne-energie die zo wordt opgevangen is een vorm van duurzame energie.

Zonnethermie – De energievorm die zonnecollectoren oogsten, is bij het grote publiek een minder bekende vorm van duurzame energie dan zonnestroom. Dit komt vooral tot uiting in het beperkte aantal projecten waarin zonnecollectoren op grote schaal worden toegepast.

Zonneveld – Een begrensd gebied waarop zonnepanelen staan. Binnen de grenzen vallen in ieder geval de grond onder de zonnepanelen, de tussenliggende stroken, de onderhoudspaden en de technische installaties.